

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Ректор Дніпровського національного
університету імені Олеся Гончара

Сергій ОКОВИТИЙ

« 21 » 02 2025 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

«ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ»

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
спеціальністю	<u>227 Терапія та реабілітація</u>
галузі знань	<u>22 Охорона здоров'я</u>

Схвалено:

вченою радою Дніпровського
національного університету
імені Олеся Гончара

від 20.02. 2025 р., протокол № 7

Дніпро
2025

ПЕРЕДМОВА

1. Внесено: кафедрою загальної медицини з курсом фізичної терапії факультету медичних технологій діагностики та реабілітації.

2. Затверджено та надано чинності рішенням вченої ради Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара:

- від 20.02.2025 р., протокол № 7 , (редакція №6, для набору 2024/2025 н.р.).

3. Розробники (робоча група):

Воронкова Ольга Сергіївна, доктор біологічних наук, професор, професор кафедри загальної медицини з курсом фізичної терапії.

Лацинська Світлана Анатоліївна, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри загальної медицини з курсом фізичної терапії.

Віннік Олексій Олександрович, кандидат медичних наук, доцент, доцент кафедри загальної медицини з курсом фізичної терапії.

Рачиба Ольга Олександрівна, завідувачка Центру фізичної та реабілітаційної медицини КП «Дніпропетровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова», кандидат медичних наук, доцент-сумісник, представник роботодавця.

Чальцева Катерина Дмитрівна, здобувач вищої освіти 4 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія, освітня програма «Фізична терапія, ерготерапія», голова ради студентів факультету медичних технологій діагностики та реабілітації.

4. При розробці враховані вимоги:

Освітнього стандарту спеціальності:

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 29.10.2024 р. №1541, **вводиться в дію** з 2024/2025 навчального року.

Професійний стандарт:

Професійний стандарт «Асистент фізичного терапевта» затверджений 20.01.2023 р., внесений до Реєстру кваліфікацій 01.02.2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньо-професійної програми

1. Вчена рада ФМТДР: протокол № 8 від 16.01. 2025 р.

Голова вченої ради _____ (Ольга ВОРОНКОВА)

2. Рада з якості ДНУ: протокол № 5 від «29» 01 2025 р.

Голова РЗЯВО _____ (Валентина СІЛІЧ-БАЛГАБАЄВА)

Рецензії-відгуки стейкхолдерів додаються:

1. Шульгіна Наталія Федорівна, заступник медичного директора з медсестринства КП «Дніпровська обласна клінічна лікарня ім. І.І. Мечникова» Дніпропетровської обласної Ради»;

2. Тютюнник Поліна, асистент фізичного терапевта КНП «Міська багатoproфільна клінічна лікарня матері та дитини ім. проф. М. Ф. Руднева» ДОР», випускниця 2022 р.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 227 ТЕРАПІЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЯ

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара Факультет медичних технологій діагностики та реабілітації Кафедра загальної медицини з курсом фізичної терапії
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»
Офіційна назва освітньої програми (англійською мовою)	Educational Program «Physical therapy, ergotherapy»
Ступінь вищої освіти та освітня кваліфікація мовою оригіналу	Бакалавр Освітня кваліфікація: бакалавр терапії та реабілітації
Кваліфікація в дипломі	Ступінь: бакалавр Спеціальність: 227 Терапія та реабілітація Спеціалізація: 227.01 Фізична терапія Освітня програма: «Фізична терапія, ерготерапія»
Кваліфікація в дипломі (англійською мовою)	Degree: Bachelor Specialty: 227 Therapy and Rehabilitation Specialization: 227.01 Physical therapy Educational Program: «Physical therapy, ergotherapy»
Професійна кваліфікація	асистент фізичного терапевта
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти Сертифікат про акредитацію освітньої програми «Фізична терапія, ерготерапія», спеціальність 227 Терапія та реабілітація, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти № 8273 від 21.05.2024 р. Строк дії сертифіката до 14.05.2025 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень
Передумови	повна загальна середня освіта
Форми навчання	денна
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	до проходження акредитації освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.dnu.dp.ua
2 – Мета освітньої програми	
Підготовка фахівців, здатних вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з порушеннями функцій органів та систем, для розробки профілактичних та реабілітаційних стратегій, для визначення індивідуального плану фізичної терапії з метою покращення здоров'я, функціональних можливостей, адаптації до оточуючих умов, підвищення рівня рухової активності у населення різного віку та з різними можливостями у контексті персональних факторів середовища.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань,	Галузь знань – 22 Охорона здоров'я. Спеціальність – 227 Терапія та реабілітація.

спеціальність, спеціалізація)	<p>Об'єкти вивчення та діяльності: порушення рухових функцій та пов'язаних з ними функцій, що забезпечують активність людини та участь особи, оптимізація функціонування відповідно до бажань і потреб людини.</p> <p>Цілі навчання: реалізація індивідуальної програми фізичної терапії, або компонентів індивідуального реабілітаційного плану, що стосуються фізичної терапії, з метою покращення стану здоров'я осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп, методів обстеження і контролю.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: порушення функцій, активності та участі осіб різних нозологічних та вікових груп, теоретичні основи фізичної терапії (сфера та складники діяльності фізичного терапевта, законодавча база, етичний кодекс фізичного терапевта, безпечне провадження професійної діяльності тощо), заходи фізичної терапії.</p> <p>Методи, методики та технології: спостереження, опитування, тестування та вимірювання, контролю у фізичній терапії; обробки інформації; технології реалізації заходів фізичної терапії; вербального і невербального спілкування.</p> <p>Інструменти та обладнання: тестування та вимірювання у фізичній терапії; проведення заходів фізичної терапії; контролю основних життєвих показників пацієнта/клієнта; допоміжні засоби пересування та самообслуговування.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма має прикладну орієнтацію та спрямована на використання спеціальних технологій, аналізу розвитку фізичної терапії, ерготерапії на інноваційних ідеях, поняттях, парадигмах, концепціях, теоріях та інших результатах сучасних наукових досліджень з проектування та, у межах сфери охорони здоров'я.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Загальна освіта в галузі охорона здоров'я, зі спеціальності 227 Терапія та реабілітація.</p> <p>Ключові слова: ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ, РЕАБІЛІТАЦІЯ, РУХОВА АКТИВНІСТЬ</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовку фахівців із охорони здоров'я населення з акцентуванням на використанні методів відновлення рухових функцій та активності людини взагалі, корекції порушень із метою відновлення повноцінної життєдіяльності відповідно до бажань і потреб людини в умовах навколишнього, соціального та культурного середовища; - можливість підготовки осіб з особливими освітніми потребами – для реалізації освітньо-професійної програми створена навчальна лабораторія інклюзивної освіти факультету медичних технологій діагностики та реабілітації; - залучення до освітнього процесу кваліфікованих професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; заняття проводяться на базах практик, з якими укладені відповідні договори.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Відповідно стандарту вищої освіти зі спеціальності 227 «Терапія та реабілітація» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» для першого (бакалаврського) рівня - працевлаштування на посаду асистента фізичного терапевта.</p> <p>Випускники також можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003: 2010 (зі змінами).</p>
Подальше навчання	<p>Продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти</p>

	та здобуття ступеня магістра. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, компетентнісний підхід, проблемно-орієнтованого навчання, навчання на базах практики. Лекції, практичні заняття в малих групах, практика, консультації з викладачами.
Оцінювання	Екзамени, диференційовані заліки, заліки, презентації, захисти звітів з практики, практично-орієнтований іспит.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми професійної діяльності фізичного терапевта з відновлення порушених рухових та пов'язаних з ними функцій опорно-рухового апарату, нервової серцево-судинної та дихальної систем, які забезпечують активність та участь осіб різних вікових, нозологічних та професійних груп.
Загальні компетентності (ЗК)	<i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 03. Здатність до розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 05. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК 06. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 07. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 08. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 09. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК\ФК)	<i>Компетентності, визначені стандартом вищої освіти:</i> СК 01. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові і пов'язані з ними функції, що забезпечують активність та участь особи. СК 02. Здатність враховувати у практичній діяльності медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної терапії. СК 03. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність з фізичної терапії осіб різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп. СК 04. Здатність виконувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії для збору якісних (спостереження, опитування) і кількісних (вимірювання та тестування) даних, пов'язаних з

фізичним станом пацієнта/клієнта, його функціональними можливостями, активністю та участю.

СК 05. Здатність, під супервізією фізичного терапевта, ефективно реалізовувати програму фізичної терапії відповідно до функціональних можливостей пацієнта/клієнта.

СК 06. Здатність, за дорученням фізичного терапевта, здійснювати моніторинг реакцій і стану пацієнтів/клієнтів різних професійних, соціальних, нозологічних та вікових груп, під час виконання призначених заходів/тесів, включно з документуванням, звітуванням про отримані результати.

СК 07. Здатність провадити професійну діяльність для відновлення чи підтримки здоров'я пацієнта/клієнта відповідно до законів і правил, що регулюють практику фізичної терапії як самостійної професії, а також відповідних законодавчих та нормативних актів, етичного кодексу та професійного стандарту, загальнонаціональних цінностей та традицій населення України.

СК 08. Здатність ефективно спілкуватися, зокрема навчати пацієнта/клієнта, його родину й опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та обмежень життєдіяльності та популяризувати здоровий спосіб життя.

СК 09. Здатність надавати домедичну допомогу під час виникнення невідкладних станів.

7 – Програмні результати навчання

Результати навчання, визначені стандартом вищої освіти:

- РН 01. Використовувати рухову активність людини для зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я
- РН 02. Вміти спілкуватися українською та іноземною мовою у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.
- РН 03. Дотримуватися етики професійного спілкування, діяти етично, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
- РН 04. Вести професійну документацію.
- РН 05. Використовувати прикладне програмне забезпечення; здійснювати комунікаційну взаємодію у соціальних мережах; здобувати, накопичувати, систематизувати фахову інформацію за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.
- РН 06. Розуміти процеси державно-політичного та соціально-економічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі; розуміти основні філософські категорії та поняття.
- РН 07. Застосовувати знання медико-біологічних, психолого-педагогічних, соціальних аспектів у практиці фізичної терапії; виявляти та враховувати зв'язки різних елементів.
- РН 08. Надавати домедичну допомогу при невідкладних станах.
- РН 09. Аналізувати і застосовувати сучасні науково-доказові дані для виконання професійних завдань.
- РН 10. Визначати симптоми та синдроми; описувати обмеження функціонування пацієнта/клієнта за Класифікатором функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НУ 030:2022 та визначати реабілітаційні інтервенції за Класифікатором медичних інтервенцій НК 026:2021.
- РН 11. Застосовувати компоненти обстеження та контролю у фізичній терапії; використовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі; оцінювати отриману інформацію.
- РН 12. Реалізовувати індивідуальну програму фізичної терапії, або компоненти індивідуального реабілітаційного плану, які стосуються фізичної терапії під супервізією фізичного терапевта, уміти здійснювати заходи фізичної терапії для корекції порушень структури/функцій та асоційованих з ними обмежень активності та участі.
- РН 13. Проводити пацієнтоцентричну практичну діяльність за узгодженням із пацієнтом/клієнтом, його родиною/опікунами, членами мультидисциплінарної команди згідно нормативно-правових

вимог та норм професійної етики.

РН 14. Проводити безпечно для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця професійну діяльність.

РН 15. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні засоби реабілітації.

РН 16. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, зокрема у мультидисциплінарній команді.

РН 17. Проводити інструктаж та навчання пацієнтів/клієнтів, членів їх родини, опікунів.

РН 18. Оцінювати результати виконання заходів фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

РН 19. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання з допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти та базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузі знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам. В освітньому процесі використовується для проведення лекцій мультимедійне обладнання, для практичних та лабораторних занять обладнання лабораторій і спеціалізованих кабінетів, навчально-діагностичної лабораторії, а також комп'ютерних лабораторій.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Університет має власний веб-сайт за адресою http://dnu.dp.ua , де розміщено інформацію щодо інформаційного та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. Інформаційне забезпечення ґрунтується на використанні ресурсів: загально університетської та кафедральної бібліотек, мережі Internet з вільним доступом, колекцій цифрового репозитарію. Навчально-методичне забезпечення засновано на розроблених для кожної дисципліни робочих навчальних програмах, а також програмах практичної підготовки за спеціальністю. В наявності завдання для самостійної роботи студентів, методичні рекомендації для виконання практичних і самостійних робіт. Критерії оцінювання знань та вмінь студентів розроблено для поточного та семестрового контролю з кожної дисципліни, а також для підсумкової атестації за спеціальністю.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами України
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДНУ та університетами інших країн
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе за умови вивчення студентом української мови

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

240 кредитів, термін навчання 3 роки 10 місяців

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), види практик, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Послідовність вивчення, семестр
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти:				
I Цикл загальної підготовки				
ОК 1.1	Фізична культура	<i>позакредитна</i>	залік	2, 4, 5 (1-5)
ОК 1.2	Історія та культура України	5,0	диф. залік	1
ОК 1.3	Безпека життєдіяльності та цивільний захист	3,0	залік	5
ОК 1.4	Філософія	3,0	екзамен	3
ОК 1.5	Українська мова за професійним спрямуванням	3,0	диф. залік	1
ОК 1.6	Іноземна мова (англійська / німецька/ французька)	6,0	диф. залік	2,3
ОК 1.7	Реалізація прав, свобод і обов'язків громадянина України	3,0	диф. залік	3
ОК 1.8	Медична інформатика	3,0	диф. залік	1
ОК 1.9	Психологія спілкування	3,0	диф. залік	2
ОК 1.10	Основи наукових досліджень	3,0	диф. залік	5
Всього I		32		
II Цикл професійної підготовки				
ОК 2.1	Медична біологія	4,0	екзамен	1
ОК 2.2	Медична хімія	4,0	екзамен	2
ОК 2.3	Біологічна фізика	3,0	екзамен	1
ОК 2.4	Анатомія людини з клінічними аспектами	5,0	екзамен	1
ОК 2.5	Фізіологія людини з клінічними аспектами	6,0	екзамен	2
ОК 2.6	Латинська мова з медичною термінологією	3,0	екзамен	1
ОК 2.7	Фармакологія та медична рецептура	3,0	диф. залік	4
ОК 2.8	Патофізіологія	4,0	екзамен	3
ОК 2.9	Пропедевтика внутрішньої медицини	3,0	екзамен	3
ОК 2.10	Гігієна та екологія	3,0	диф. залік	1
ОК 2.11	Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії	4,0	диф. залік	2
ОК 2.12	Організація діяльності реабілітаційних закладів	3,0	диф. залік	2
ОК 2.13	Динамічна анатомія	3,0	екзамен	4
ОК 2.14	Біологічна хімія рухової активності	3,0	екзамен	2
ОК 2.15	Патологічна анатомія	5,0	екзамен	2
ОК 2.16	Фізіологія рухової активності	3,0	диф. залік	3
ОК 2.17	Діагностика і моніторинг стану	3,0	екзамен	4

	здоров'я дитини			
ОК 2.18	Основи ерготерапії	3,0	екзамен	4
ОК 2.19	Основи здорового способу життя та раціонального харчування	3,0	диф. залік	4
ОК 2.20	Загальна хірургія та долікарська медична допомога	3,0	екзамен	5
ОК 2.21	Педіатрія	5,0	екзамен	5
ОК 2.22	Внутрішня медицина	5,0	екзамен	5
ОК 2.23	Оздоровчо-рекреаційна рухова активність	3,0	екзамен	6
ОК 2.24	Основи загального та лікувального масажу	3,0	диф. залік	6
ОК 2.25	Основи курортології та фізіотерапії	3,0	екзамен	6
ОК 2.26	Біомеханіка з клінічною кінезіологією	3,0	екзамен	6
ОК 2.27	Неврологія	3,0	екзамен	7
ОК 2.28	Фізична реабілітація та спортивна медицина	4,0	екзамен	7
ОК 2.29	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях внутрішніх органів	7,0	диф. залік, екзамен	7, 8
ОК 2.30	Ортопедія та травматологія	3,0	екзамен	7
ОК 2.31	Акушерство та гінекологія	5,0	екзамен	8
ОК 2.32	Фізична терапія та ерготерапія при захворюваннях нервової системи та рухового апарату	5,0	екзамен	8
ОК 2.33	Фізична терапія та ерготерапія дитячого віку	4,0	диф. залік	8
ОК 2.34	Виробнича практика 1	6,0	диф. залік	4
ОК 2.35	Виробнича практика 2	3,0*	диф. залік	6
		6,0		
ОК 2.36	Виробнича практика 3	9,0	диф. залік	8
Всього II		148		
Всього		180		
Вибіркові компоненти:				
2 курс				
ВК 1	Дисципліна 1	5,0	диф. залік	3
ВК 2	Дисципліна 2	5,0	диф. залік	3
ВК 3	Дисципліна 3	5,0	диф. залік	4
ВК 4	Дисципліна 4	5,0	диф. залік	4
3 курс				
ВК 5	Дисципліна 5	5,0	диф. залік	5
ВК 6	Дисципліна 6	5,0	диф. залік	5
ВК 7	Дисципліна 7	5,0	диф. залік	6
ВК 8	Дисципліна 8	5,0	диф. залік	6
4 курс				
ВК 9	Дисципліна 9	5,0	диф. залік	7
ВК 10	Дисципліна 10	5,0	диф. залік	7
ВК 11	Дисципліна 11	5,0	диф. залік	7
ВК 12	Дисципліна 12	5,0	диф. залік	8
Загальний обсяг обов'язкових компонент				180 (75%)
Загальний обсяг вибірових компонент (дисциплін вибору студента)				60 (25%)
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ				240

*практика без відриву від теоретичного навчання

Примітка: здобувачам вищої освіти пропонується провести вибір навчальних дисциплін на основі двох переліків вибірових компонент:

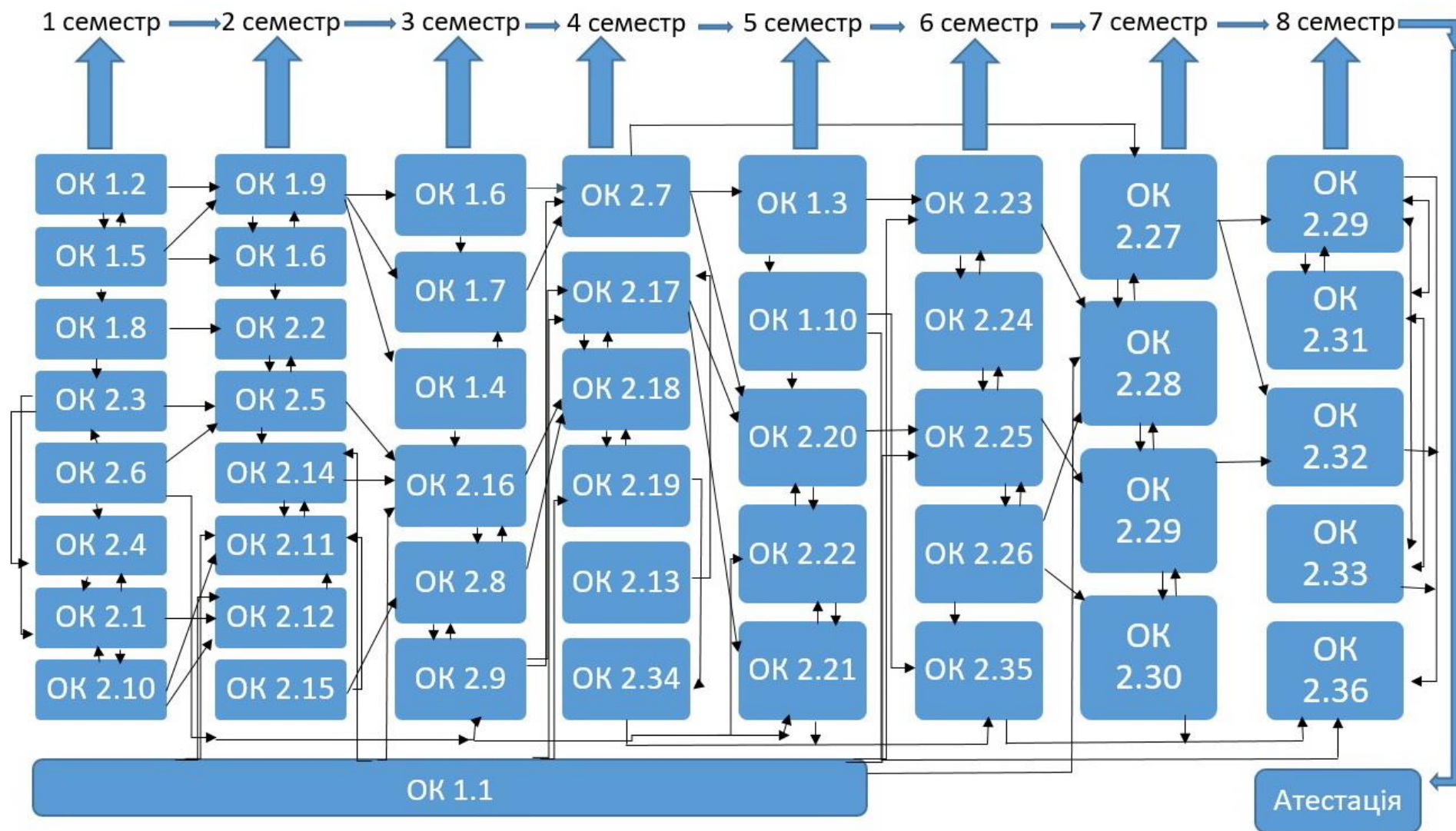
- **університетський вибіровий каталог (УВК)**, що складається із загальноуніверситетського переліку дисциплін, на основі якого здійснюється вибір дисциплін для формування загальних компетентностей ОП, соціальних навичок та світогляду за власним уподобанням. Перелік дисциплін розміщується на сайті університету;
- **факультетський вибіровий каталог (ФВК)** – навчальні дисципліни галузево-професійного спрямування зі спеціальностей факультету, що дозволяють отримати професійні навички з певної галузі знань та навчальні дисципліни професійного спрямування (програмні вибірові компоненти), що дозволяють отримати поглиблену підготовку за освітньою програмою й закріплюють набуті фахові компетентності. На основі засвоєння дисциплін із факультетського каталогу формуються загально-професійні або фахові компетентності. Перелік дисциплін розміщується на сайті університету/ факультету.

2.2. Структурно-логічна схема ОП

240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців

Курс	Семестр	Компоненти освітньої програми	Кількість компонентів за семестр	Кількість компонентів за навчальний рік
1	1	ОК 1.1, ОК 1.2, ОК 1.5, ОК 1.8, ОК 2.1, ОК 2.3, ОК 2.4, ОК 2.6, ОК 2.10	9	17
	2	ОК 1.1, ОК 1.6, ОК 1.9, ОК 2.2, ОК 2.5, ОК 2.11, ОК 2.12, ОК 2.14, ОК 2.15	9	
2	3	ОК 1.1, ОК 1.4, ОК 1.6, ОК 1.7, ОК 2.8, ОК 2.9, ОК 2.16, ВК 1, ВК 2	9	17
	4	ОК 1.1, ОК 2.7, ОК 2.13, ОК 2.17, ОК 2.18, ОК 2.19, ОК 2.34, ВК 3, ВК 4	9	
3	5	ОК 1.1, ОК 1.3, ОК 1.10, ОК 2.20, ОК 2.21, ОК 2.22, ВК 5, ВК 6	8	15
	6	ОК 2.23, ОК 2.24, ОК 2.25, ОК 2.26, ОК 2.35, ВК 7, ВК 8	7	
4	7	ОК 2.27, ОК 2.28, ОК 2.29, ОК 2.30, ОК 2.33, ВК 9, ВК 10, ВК 11	8	12
	8	ОК 2.29, ОК 2.31, ОК 2.32, ОК 2.33, ОК 2.36, ВК 12	6	

**Послідовність засвоєння компонент ОП
240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців**

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра здійснюється у формі Єдиного державного кваліфікаційного іспиту
Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту	<p>Єдиний державний кваліфікаційний іспит здійснюється відповідно до Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступенів фахової передвищої освіти та вищої освіти першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів за спеціальностями галузі знань «Охорона здоров'я».</p> <p>ЄДКІ у частині практично-орієнтованого іспиту проводиться в умовах, максимально наближених до професійної діяльності.</p> <p>Об'єктом оцінювання практично-орієнтованого іспиту є сформованість та рівень демонстрації здобувачем професійних компетентностей (загальних та спеціальних), зокрема практичних навичок, необхідних для здійснення заходів фізичної терапії в травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших (за вибором ЗВО) напрямках охорони здоров'я. Обов'язковими типами навичок та умінь, які виносяться на практично-орієнтований іспит, є навички: комунікативні, практичні, когнітивні.</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців

	OK 1.1	OK 1.2	OK 1.3	OK 1.4	OK 1.5	OK 1.6	OK 1.7	OK 1.8	OK 1.9	OK 1.10	OK 2.1	OK 2.2	OK 2.3	OK 2.4	OK 2.5	OK 2.6	OK 2.7	OK 2.8	OK 2.9	OK 2.10	OK 2.11	OK 2.12	OK 2.13	OK 2.14	OK 2.15	OK 2.16	OK 2.17	OK 2.18	OK 2.19	OK 2.20	OK 2.21	OK 2.22	OK 2.23	OK 2.24	OK 2.25	OK 2.26	OK 2.27	OK 2.28	OK 2.29	OK 2.30	OK 2.31	OK 2.32	OK 2.33	OK 2.34	OK 2.35	OK 2.36		
ЗК 01				+	+	+				+																																						
ЗК 02			+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК 03				+		+	+		+		+	+	+	+	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК 04									+																																			+	+	+		
ЗК 05			+			+			+														+	+																					+	+	+	
ЗК 06			+	+		+	+		+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 07	+					+				+							+			+		+									+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК 08						+											+																											+	+	+		
ЗК 09		+			+		+	+		+																																			+	+		
ЗК 10	+	+		+	+		+		+	+							+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК 11				+			+		+	+													+	+																								
СК 01	+										+	+	+	+	+	+						+	+		+	+		+		+	+	+					+			+			+	+	+	+		
СК 02			+	+			+	+			+	+		+	+			+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 03					+		+														+		+	+					+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 04						+			+	+										+							+	+									+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 05													+				+					+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 06					+	+			+								+			+							+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 07			+				+		+													+	+																						+	+	+	
СК 08						+			+	+													+	+						+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК 09																	+													+	+	+										+				+	+	+

Додатки
(інформація зі стандарту)

Базові компоненти обстеження та контролю стану пацієнта фізичним терапевтом при порушеннях наступних систем

1. Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- виключення у роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині
- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки

- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- лікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- частота дихання/ЧД

2. Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження

- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)
- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

3. Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення активності (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування

- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

Рекомендовані інструменти обстеження

1. Індекс маси тіла/ІМТ
2. Ортостатична проба
3. Шкала вираженості задихки mMRC (modified Medical Research Council/ mMRC)
4. Опитувальник госпіталю Св. Георгія для оцінки дихальної функції пацієнтів із хронічним обструктивним захворюванням легень (ХОЗЛ) (The Saint George's Respiratory Questionnaire /SGRQ)
5. Клінічна анкета відносно хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ) (The Clinical COPD Questionnaire/CCQ) (24 години, 7 днів)
6. Візуальна аналогова шкала болю /ВАШ (Visual Analog Scale/VAS)
7. Числова шкала болю (Numeric Pain Rating Scale/NPRS)
8. Гоніометрія
9. Мануальне м'язове тестування /ММТ (Manual Muscle Test/MMT)
10. Кистьова динамометрія
11. Тест «Сядь-встань за 30 сек» (30 Second Sit to Stand Test/30CST)
12. Тест «Встань та йди» (The Timed Up and Go Test /TUG)
13. 10-метровий тест (10 Meter Walk Test/10MWT)
14. 6-хвилинний тест ходи (6 Minute Walk Test/6MWT)
15. 2-охвилинний тест ходи (2 Minute Walk Test/2MWT)/ 1 хвилинний тест ходи (1 Minute Walk Test/1MWT)
16. Педіатрична шкала рівноваги (Pediatric Balance Scale/PBS)
17. Шкала рівноваги Берга (Berg Balance Scale/BBS)
18. Стояння на одній нозі (Single leg stance or "One-legged stance test"/SLS or OLST)
19. Тестування функціонального досягання (Functional Reach Test / Modified Functional Reach Test/FRT / MFRT)
20. Тест «Чотири квадрати» (Four Square Step Test/FSST)
21. Тест контролю тулуба (Trunk control test/TCT)
22. Шкала Борга (Borg Rating Of Perceived Exertion/Borg RPE scale)
23. Індекс інвалідності Освестрі (Oswestry Disability Index/ODI)
24. Таблиця оцінювання обмеження життєдіяльності Всесвітньої організації охорони здоров'я 2.0 (World Health Organization Disability Assessment Schedule 2.0/WHODAS 2.0)
25. Індекс Бартела (Barthel Index /BI)
26. Оцінка рівня незалежності при травмі спинного мозку (Spinal Cord Independence Measure/SCIM)
27. Міжнародні стандарти неврологічної класифікації травм спинного мозку/Шкала ASIA) (International Standards for Neurological Classification of Spinal Cord Injury/ISNCSCI)

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (дихальні, загально-розвиваючі, аеробного характеру, на розтяг та розслаблення м'язів, на розвиток сили)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізації/маніпуляції/масаж тощо)
- функціональне тренування
- техніки очищення/дренажу дихальних шляхів
- фізичні агенти та механічні методи

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи (на зменшення болю та набряку, на розвиток сили, на розвиток витривалості, на підтримку амплітуди руху, на гнучкість, на рівновагу, на координацію)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів (суглобова гра тощо), масаж, постізометрична релаксація)
- підбір, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами
- фізичні агенти, механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи з опором (сила та витривалість), на підтримку наявної/досягнення фізіологічної амплітуди руху, на розвиток/відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг), на розвиток/відновлення рівноваги, на розвиток/відновлення координації, на розвиток/відновлення дрібної моторики, дихальні)
- функціональне тренування (тренування рухових навичок та умінь: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, хода з перешкодами)
- позиціонування
- мануальні техніки (мобілізація суглобів, масаж, постізометрична релаксація тощо)

● підбір, навчання, налаштування, навчання користуванням допоміжними засобами

● фізичні агенти та механічні методи (тепло, холод, водні процедури) та електротерапевтичні методи

Настанови з оцінювання клінічних навичок фізичного терапевта

Результати клінічного навчання базового рівня підготовки бакалавра за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія	Відповідність програмному результату навчання
I Розділ. Професійна практика:	
<p>1 Безпека (Фундаментальний результат) Підтримує безпечне робоче середовище. Визнає фізіологічні та психологічні зміни у пацієнтів/клієнтів і відповідним чином коригує втручання. Розуміє протипокази та застереження щодо фізичної терапії, розуміє як поводити себе в разі виникнення ускладнень та погіршення стану пацієнта/клієнта під час занять, за потреби вміє надати першу допомогу.</p> <p>Безпечно працює без ризику для пацієнта/клієнта, себе та інших (використовує належну біомеханіку, рівень відповідної допомоги під час втручання та активності). За необхідності звертається за допомогою.</p> <p>Дотримується політик та процедур охорони праці, включаючи порядок запобігання появі та поширенню інфекцій та інфекційного контролю (використовує засоби індивідуального захисту, спеціальне обладнання, дотримується правил гігієни).</p>	PH 07. PH 09. PH 14. PH 15.
<p>2. Професійна поведінка (Фундаментальний результат) Демонструє професійну поведінку у будь-яких ситуаціях відповідно до законодавчих, етичних та практичних професійних настанов. Дотримується політики та процедур закладу, включаючи години роботи та відповідний одяг.</p> <p>Приходить добре підготовлений, пропонує допомогу, шукає можливості для навчання.</p> <p>Ставить потреби пацієнта/клієнта вище власних інтересів. Підтримує конфіденційність пацієнта/клієнта відповідно до кращих практик та нормативно-правових стандартів. Цінує гідність/приватність пацієнта/клієнта як особи.</p>	PH 13. PH 19.
<p>3. Комунікація (Фундаментальний результат) Комунікує вербально та невербально, професійно та своєчасно з членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди, пацієнтом/клієнтом, родиною, доглядачами. Комунікує відповідно ситуаційним потребам, обирає відповідний час, місце, тему та аудиторію для спілкування. Намагається попередити чи конструктивно вирішити конфліктні ситуації.</p>	PH 02. PH 03. PH 16. PH 17.
<p>4. Професійний розвиток (Фундаментальний результат) Визначає свої сильні та та слабкі сторони під час клінічного навчання. За необхідності звертається за допомогою до фізичного терапевта/іншого фахівця щодо подолання обмежень чи вирішення проблем пацієнтів/клієнтів. Шукає та приймає досвід навчання для підвищення клінічної та професійної ефективності.</p> <p>Оцінює себе для покращення клінічної та професійної продуктивності. Шукає зворотного зв'язку від інших для покращення клінічної практики. Демонструє позитивне ставлення до зворотного зв'язку.</p> <p>Включає зворотний зв'язок у майбутній досвід. Надає зворотний зв'язок іншим, враховуючи потреби одержувача.</p>	PH 09. PH 19.

<p>5. Відповідальність Визначає, визнає та приймає відповідальність за свої дії та повідомляє про помилки. Несе відповідальність за навчання, організацію і виконання переміщення пацієнта/клієнта, страхування пацієнта/клієнта під час переміщення, включаючи підбір обладнання та безпечних методів переміщення. Звітує відповідно ієрархії підзвітності, що відповідає контексту проведення клінічної практики. Дотримується відповідного етикету під час нарад та зборів реабілітаційної команди, принципів та правових рамок, що стосуються навчання в клінічних умовах, включаючи, конфіденційність пацієнта, етику та отримання інформованої згоди на реабілітацію. Дотримується принципів та практики самостійного навчання упродовж усього клінічного навчання. Дотримується пацієнтоцентричної моделі надання реабілітаційних послуг. Своєчасно і в доступній формі інформує пацієнта/клієнта, родину, доглядачів про планування проведення обстеження і втручання (час, місце, одяг тощо). Своєчасно і відповідно вимог клінічного навчання несе відповідальність за інформування клінічного супервізора щодо запиту, побажань чи скарг пацієнта/клієнта, сім'ї, доглядачів, ведення відповідної документації.</p>	PH 03. PH 13. PH 14. PH 15. PH 16. PH 19.
<p>6. Культурна компетентність Розуміє індивідуальні і культурні відмінності і відповідно адаптує свою поведінку у всіх аспектах послуг фізичної терапії. Спілкується, враховуючи різницю за расовою / етнічною приналежністю, віросповіданням, статтю, віком, національним походженням, сексуальною орієнтацією, інвалідністю, станом здоров'я. Пристосовує надання послуг з фізичної терапії з урахуванням відмінностей, цінностей, ушодобань та потреб пацієнтів/клієнтів.</p>	PH 03. PH 13.
II розділ. Менеджмент пацієнта/клієнта:	
<p>7. Скринінг Використовує швидкі тести та методи вимірювання, які чутливі до визначення потреби втручання з фізичної терапії. Обговорює з супервізором покази та протипокази до втручання.</p>	PH 09. PH 10. PH 11. PH 18.
<p>8. Обстеження Отримує інформацію від пацієнта/клієнта (інтерв'ювання пацієнта/клієнта) та з інших джерел, використовуючи категорії Класифікатора функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я НК 030:2022 для опису порушень структури та функції тіла, активності та участі, з'ясовує запит пацієнта/клієнта в категоріях НК 030:2022. Використовує інші ресурси за необхідності (наприклад, медичну карту, сім'ю, доглядачів, інших працівників у сфері охорони здоров'я). Збирає інформацію, яка свідчить про протипокази до фізичної терапії чи потребу в невідкладній медичній допомозі.</p> <p>Проводить обстеження з фізичної терапії, використовуючи специфічні для конкретних проблем/обмежень функціонування міжнародні стандартизовані інструменти обстеження та оцінки (шкали/тести/опитувальники). Організовує обладнання, необхідне приладдя та оточення під час підготовки до проведення обстеження, проводить обстеження в межах очікуваних часових рамок. Під супервізією фізичного терапевта тести та методи вимірювання логічно розподіляє для оптимізації процесу із урахуванням стану пацієнта/клієнта (біль, рівень мобільності).</p>	PH 09. PH 10. PH 11. PH 18.
<p>9. Проведення втручання Здійснює втручання безпечно, ефективно, узгоджено та з відповідним технічним виконанням, під час занять відслідковує реакцію та стан пацієнта/клієнта на втручання, корегує втручання за потреби. Виконує втручання відповідно до індивідуального реабілітаційного плану, здійснює поточний контроль за виконанням завдань, оцінює прогрес в досягненні цілей та завдань.</p> <p>Обирає відповідне обладнання, яке відповідає цілям пацієнта/клієнта та плану надання послуг. Забезпечує належне розміщення обладнання. Пропонує вибір обладнання/ допоміжних засобів реабілітації з урахуванням побажань</p>	PH 09. PH 12. PH 13. PH 14. PH 15. PH 16. PH 17.

пацієнта/клієнта та наявних ресурсів, оцінює його використання, коригує вибір та налаштування відповідним чином під супервізією фізичного терапевта	
10. Ведення документації Вибирає відповідну інформацію для ведення документації щодо фізичної терапії. Документує аспекти надання послуг з фізичної терапії, включаючи скринінг, обстеження, оцінку та план надання послуг, втручання, реакцію на втручання під супервізією фізичного терапевта, обговорення з сім'єю пацієнта/клієнта та спілкування з іншими особами, які беруть участь у наданні послуг.	RH 02. RH 04. RH 05.

Мінімально матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.01 Фізична терапія

Мінімальне обладнання кабінету доклінічної практики: кушетка/стіл реабілітаційний для терапії широкий 120x200 см - 2 од; сходи/степ платформи різної висоти (5 см, 10 см, 15 см); паралельні регульовані бруси; мобільне дзеркало; милиці передплічні та пахвові, тростини і палиці для ходіння, ходунки-рамки; крісла колісні різного розміру та ступеню мобільності; еластична стрічка для вправ різного опору; обважнювачів на кінцівки і пальці; платформи та диски для тренування балансу, фітболи, тощо; мати, подушки, валики, напіввалики, гантелі; шведська стінка.

Мінімальне обладнання для навчання методам вимірювання структурних змін та порушених функцій організму:

- кушетки/столи реабілітаційні для терапії з розрахунку 1 кушетка на 2-3 студентів в групі;
  - динамометри; пульсоксиметри; апарати для вимірювання тиску; пульсометри; каліпери; спірометри портативні – 2-3 примірники;
  - гоніометри різних форм та розмірів; вимірювальні сантиметрові стрічки – з розрахунку один примірник на 2-3 студентів в групі;
  - 10-метрова вимірювальна стрічка; ваги; ростомір – один примірник.